

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	11
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	13
1. Ορισμός 13 • 2. Η έννοια του λαού 13 • 3. Χαρακτηριστικά των λαογραφικών φαινομένων 14 • 4. Η λαογραφική ύλη 15	

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ

1. ΦΥΣΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ.....	21
1. Η φύση και ο άνθρωπος 21 • 2. Μετακινήσεις πληθυσμών 23	
2. ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	31
1. Αγροτική κοινότητα και αστικός τρόπος ζωής 31 • 2. Το σπίτι και το χτισμένο περιβάλλον 32 • 3. Το εσωτερικό του σπιτιού 36 • 4. Ο κήπος 38 • 5. Η πολυκατοικία και η φύση 39 • 6. Η γειτονιά 40 • 7. Πλατεία και αγορά 42 • 8. Το νεκροταφείο 47 • 9. Η δημόσια βρύση 48 • 10. Το δημοσιο λουτρό 50 • 11. Η απομόνωση των κοινοτήτων 51	
3. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.....	55
1. Παλαιά και νέα πρότυπα 55 • 2. Η προίκα 57 • 3. Μορφές της patria potestas 60 • 4. Αποκλίσεις 61 • 5. Η πεθερά 63 • 6. Διανομή ρόλων 64	

4. ΕΥΡΥΤΕΡΕΣ ΟΜΑΔΕΣ 67
 1. Τα γένη 67 • 2. Το παράδειγμα της Μάνης 68 • 3. Άλλες περιπτώσεις. Σουλιώτες. Σαρακατσάνοι 72 • 4. Η αναγκαιότητα στην κατεύθυνση 76 • 5. Το τσιφλίκι 78 • 6. Διαφορές τάξεων 82 • 7. Σύγχρονα προβλήματα τάξεων 84 • 8. Ενδοταξικές διαφορές 86 • 9. Εθνικές μειονότητες. Πρόσφυγες. Ξενιτεμένοι. Ετεροδημότες 88 • 10. «Περίθωρο» 93
5. ΔΙΟΙΚΗΣΗ..... 99
 1. Οι κοινότητες της Τουρκοκρατίας 97 • 2. Σύγχρονη αυτοδιοίκηση 102
6. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ..... 103
 1. Η βάση της ιδιοκτησίας 103 • 2. Συντεχνίες, συνεταιρισμοί 105 • 3. Επαγγέλματα 108 • 4. Ζωοκλοπή. Επαιτεία 110 • 5. Λαϊκές επιστήμες 112 • 6. Το πραγματικό και η μίμηση του 113 • 7. Ο αποκρυφισμός της αστρολογίας 115 • 8. Τεχνολογία 116 • 9. Σχέση παραγωγής-χρήσης των αγαθών 119

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

- ΕΙΣΑΓΩΓΗ..... 131
 1. Ήθη και έθιμα: εννοιολογική προσέγγιση 131 • 2. Σύγχρονη απουσία εθίμων 132 • 3. Επιβίωση παλαιών εθίμων 133 • 4. Φολκλορισμός 136 • 5. Μυθοποίηση του παρελθόντος 137 • 6. Το παιχνίδι των πολλών από τα λίγα 140 • 7. Η σχετικότητα της αναβίωσης 141
1. Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ.....143
 1. Γέννηση 143 • 2. Ο κόσμος της μαμής 146 • 3. Θνησιμότητα 147 • 4. Υιοθεσία 149 • 5. Έκθεση 151 • 6. Βάπτιση 152 • 7. Ανατροφή 157 • 8. Το παιχνίδι 158 • 9. Το σχολείο και άλλοι εκπαιδευτικοί οργανισμοί 164 • 10. Ο γάμος. Γενικά 167 • 11. Προξενειά, συνοικέσιο 167 • 12. Αρραβάνας 169 • 13. Οι τελετές του γάμου 171 • 14. Μεταξύ παραλόγου και λογικής 177 • 15. Θεατρικότητα των

πραξέων 178 • 16. Γάμος και παραμύθι 181 • 17. Τα προσωπεία και τα πρόσωπα 183 • 18. Η αντίσταση της παράδοσης 187 • 19. Νεκρικά έθιμα. Η γήινη έλξη του θανάτου και οι παραλλαγές της 189 • 20. Η αξία του θεάματος 194 • 21. Η παρουσία της εκκλησίας 195 • 22. Η μαγεία 197 • 23. Τυπικό 198 • 24. Ο φόβος για τους νεκρούς 200 • 25. Ο αστικός χώρος 203	
2. Η ΕΘΝΙΚΗ ΖΩΗ	205
1. Γενικές παρατηρήσεις 205 • 2. Συναντήσεις ή συγκρούσεις 206 • 3. Ένα παράδειγμα 207 • 4. Χαρακτηριστικά της λειτουργίας της λαϊκής ιστορικής μνήμης 209 • 5. Οι έξωθεν επεμβάσεις 211 • 6. Δεύτερο παράδειγμα 213 • 7. Νεότερες σκηνοθεσίες 219	
3. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ.....	221
1. Προσδιορισμός της έννοιας 221 • 2. Ο χωρισμός των δύο φύλων 222 • 3. Η γυναικεία επίδειξη 226 • 4. Η διαφήμιση 228 • 5. Ξενομανία 232 • 6. Εξαγωγή ιθαγένειας: Greek Villages 237	
4. ΕΘΙΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ.....	243
1. Προσδιορισμός της έννοιας 243 • 2. Σχέση λαϊκού προς επίσημο δίκαιο 244 • 3. Πηγές 247 • 4. Διάγραμμα ύλης 249	
5. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	259
1. Προχριστιανικές επιβιώσεις 253 • 2. Η παρουσία του λόγου 263 • 3. Το τελετουργικό 265 • 4. Η οργάνωση της εκκλησίας 269 • 5. Παραεκκλησιαστικές οργανώσεις 274 • 6. Η εκκλησιαστική γλώσσα 275 • 7. Μοναχισμός 277	

ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΛΑΪΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	285
1. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ.....	303
Α. Γενικά 303 • 2. Τα είδη 307	
2. ΜΟΥΣΙΚΗ.....	361

3. ΧΟΡΟΣ	371
4. ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ	379
5. ΥΦΑΝΤΙΚΗ - ΚΕΝΤΗΤΙΚΗ.....	389
6. ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ - ΣΚΕΥΗ - ΕΠΠΛΑ.....	307
7. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ	403
8. ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ.....	413
9. ΘΕΑΤΡΟ	421
10. ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ.....	431
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	441
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	443
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ.....	605
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ.....	621